

Účetní zobrazení podnikatelské činnosti v obchodní „firmě“

Marcela Palochová

Jak je to s pojmem obchodní „firma“

Firma

X

Podnik

- Je označení společnosti
  - Jedná se o nehmotný statek
- Je hromadná „věc“
    - ✓ hmotné věci
    - ✓ nehmotné věci
    - ✓ osobní složky

Firma jako **označení** je tedy součástí podniku

Je převoditelná pouze společně s podnikem

Fyzická osoba zapsaná v OR

Dobrovolně

- Vlastní žádost

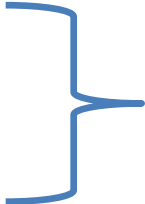
Povinně

- Pokud dvě po sobě bezprostředně následující účetní období dosáhla výnosů nebo příjmů (snížené o DPH) v průměru částku 120 mil Kč

Co sleduje daňová evidence

Daňová evidence

- Příjmy
  - Výdaje
  - Majetek
  - Závazky
-
- Peněžní deník
- Kniha majetku
- Kniha závazků

Právnícká osoba – vede účetnictví

Obchodní rejstřík

- Vede účetnictví
- Musí zveřejnit účetní závěrku

Vysoká administrativní zátěž

Co sleduje obchodní podnik v účetnictví

Předmět účetnictví

Účetní jednotky, které **vedou účetnictví** účtují podvojnými zápisy o:

- stavu a pohybu **majetku** a jiných aktiv,
- **závazků** včetně dluhů a jiných pasiv,
- **nákladech**,
- **výnosech**,
- **výsledku hospodaření.**

ZÁSOBY – ZBOŽÍ

Zásob - legislativa?

- Zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb.
- Vyhláška č. 500/2002 Sb.
- **ČÚS 015 – Zásoby**
- **ČÚS 007 – Inventarizační rozdíly a ztráty
v rámci norem přirozených úbytků zásob**

Zásoby?

- Materiál
- Nedokončená výroba
- Polotovary
- Hotové výrobky
- Zboží

Zásoby?

Účtová třída 1 – Zásoby

- 11 – Materiál
- 12 – Zásoby vlastní činnosti
- 13 – Zboží
- 15 – Poskytnuté zálohy na zásoby
- 19 – Opravné položky k zásobám

Kde vykazujeme informace o zásobách?

Účetní výkaz: **ROZVAHA**

AKTIVA	PASIVA
A. Pohledávky za upsaný základní kapitál	A. Vlastní kapitál
B. Stálá aktiva	B. Rezervy
C. Oběžná aktiva	C. Závazky
C. I. Zásoby	D. Časové rozlišení pasiv
C. II. Pohledávky	
C. III. Krátkodobý finanční majetek	
C. IV. Peněžní prostředky	
D. Časové rozlišení aktiv	

Aktiva = Pasiva

Kde vykazujeme informace o zásobách?

Účetní výkaz: **ROZVAHA**

Označení	Aktiva	Řádek	Běžné účetní období			Minulé účetní období
			Brutto	Korekce	Netto	Netto
C.I.	Zásoby	38	600	2	598	200
C.I.1.	<i>Materiál</i>	39				
C.I.2.	<i>Nedokončená výroba a polotovary</i>	40				
C.I.3.	<i>Výrobky a zboží</i>	41	600	2	598	200
C.I.4.	<i>Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny</i>	42				
C.I.5	<i>Poskytnuté zálohy na zásoby</i>	43				

Oceňování zásob při pořízení

Pořizovací cenou

U nakupovaných zásob

Reprodukční pořizovací cenou

U zásob, které jsme např. dostali darem; zásoba byla nově nalezena v ÚJ

Vlastními náklady

U zásob, které si účetní jednotka vyrobí sama

Oceňování zásob při pořízení

Pořizovací cenou

Cena pořízení + vedlejší pořizovací náklady ?

- přepravné
- provize,
- clo,
- pojistné,
- náklady na úpravy skladovaného materiálu či zboží

Reprodukční pořizovací cenou

Cena za kterou by byl majetek pořízen v době kdy se o něm účtuje

Vlastními náklady

Náklady vložené na danou výrobu (např. materiál, mzdy aj.)

Metody oceňování zásob na skladě a jejich úbytky

- Skutečné ocenění
- Metoda FIFO (First In - First Out)
- Metoda váženého aritmetického průměru
- Metoda pevné ceny s odchylkou

Metoda skutečného ocenění

- Nevýznamné množství zásob
- Malý pohyb zásob
- Velmi drahé zásoby
- Zakázková výroby

Metoda FIFO

- Velký objem zásob
- Častý pohyb zásob
- Výroba hromadná, sériová

Výpočet FIFO

SKLADOVÁ KARTA								
Č.	TEXT	ZÁSoba V KS			POŘ. CENA	ZÁSoba V KČ		
		+	-	KZ	KČ	+	-	KZ
1.	Příjem	10		10	6	60		60
2.	Příjem	5		15	8	40		100
3.	Výdej		12	3			76	24
4.	Příjem	7		10	7	49		73
5.	Výdej		5	5			38	35

Výpočet prvního výdeje 12 ks:

$$(10 \text{ ks} \times 6) + (2 \text{ ks} \times 8) = 76 \text{ Kč}$$

Výpočet druhého výdeje 5 ks:

$$(3 \text{ ks} \times 8) + (2 \text{ ks} \times 7) = 38 \text{ Kč}$$

Metoda váženého aritmetického průměru

- Velký objem zásob
- Častý pohyb zásob
- Výroba hromadná, sériová

Metoda váženého aritmetického průměru

- Vážený aritmetický průměr – proměnlivý (klouzavý)
  - Po každém pohybu zásoby

- Vážený aritmetický průměr – periodický
  - Minimálně 1x měsíčně

Metoda váženého aritmetického průměru

Vzorec:

$$VAP = \sum (q_i \times p_i) / \sum(q_i)$$

Vysvětlivky:

VAP = vážený aritmetický průměr

q_i = množství

p_i = cena

Výpočet periodický

Stanovený průměr I. měsíce: 7 Kč

SKLADOVÁ KARTA										
I.	Č.	TEXT	ZÁSoba V KS			POŘ. CENA	ZÁSoba V Kč			VAP
			+	-	KZ		KČ	+	-	
	1.	Příjem	10		10	6	60		60	7
	2.	Příjem	5		15	8	40		100	7
	3.	Výdej		12	3			84	16	7
	4.	Příjem	7		10	7	49		65	7
II.	5.	Výdej		5	5			32,5	32,5	6,5

Výpočet prvního výdeje:

$$12 \text{ ks} \times 7 = 84 \text{ Kč}$$

Výpočet druhého výdeje:

$$5 \text{ ks} \times 6,5 = 32,5 \text{ Kč}$$

Výpočet proměnlivý

SKLADOVÁ KARTA										
I.	Č.	TEXT	ZÁSOBA V KS			POŘ. CENA Kč	ZÁSOBA V Kč			VAP
			+	-	KZ		+	-	KZ	
	1.	Příjem	10		10	6	60		60	6
	2.	Příjem	5		15	8	40		100	6,7
	3.	Výdej		12	3			80,4	19,6	6,5
	4.	Příjem	7		10	7	49		68,6	6,9
II.	5.	Výdej		5	5			34,5	34,1	6,8

Výpočet výdeje:

$$12 \times 6,7 = 80,4 \text{ Kč}$$

Metoda pevné ceny s odchylkou

- Velký objem zásob
- Častý pohyb zásob
- Výroba hromadná, sériová, zakázková

Metoda pevné ceny s odchylkou

- 132/1 Zboží na skladě – pevná cena
- 132/2 Zboží na skladě – odchylka

- 112/3 Zboží na skladě – vedlejší pořizovací náklady

Pevná cena s odchylkou

Pevná cena: 50 Kč

Č		TEXT	KS	ČÁSTKA Kč	MD	D
1.	P	Příjem zboží na sklad 10 ks za 53 Kč = 530 Kč a) pevná cena b) odchylka	10 ks x 50 10 ks x 3	500 30	132/1 132/2	131 131
2.	V	Výdej zboží ze skladu 5 ks a) pevná cena b) odchylka	5 ks x 50 5 ks x 3	250 15	504 504	132/1 132/2

ÚČTOVÁNÍ ZBOŽÍ

Zásoby?

Účtová třída 1 – Zásoby

- 11 – Materiál
- 12 – Zásoby vlastní činnosti
- 13 – Zboží
- 15 – Poskytnuté zálohy na zásoby
- 19 – Opravné položky k zásobám

Co je to skladová evidence?

Skladová evidence:

Příjemka „P“

Výdejka „V“

Převodka   Mezi jednotlivými sklady

Skladová karta

SKLADOVÁ KARTA

Č.	TEXT	ZÁSoba V KS			POŘ. CENA KČ	ZÁSoba V KČ		
		PŘÍRŮSTEK +	ÚBYTEK -	KZ		PŘÍRŮSTEK +	ÚBYTEK -	KZ
1.	Příjem	10		10	6	60		60
2.	Příjem	5		15	8	40		100
3.	Výdej		12	3			76	24
4.	Příjem	7		10	7	49		73
5.	Výdej		5	5			38	35

Na základě jakých účetních dokladů účtujeme o zásobách?

Příjemka „P“

Výdejka „V“

Interní doklad „ID“

Jaké máme možnosti účtování zásob?

- ❖ Účtování způsobem A → průběžně
- ❖ Účtování způsobem B → periodicky

ANO!

Účtování zboží způsobem A

1. Účtujeme průběžně na skladovém účtu

132 – Zboží na skladě

ÚČETNÍ DOKLAD ?

„P„ PŘÍJEMKA

„V“ VÝDEJKA

Účtování způsobem A

2. Účtujeme průběžně na účtech pořízení

131 – Pořízení zboží

K čemu tyto účty slouží?

Pořizovací cenou

Cena pořízení + vedlejší pořizovací náklady

- přepravné
- provize,
- clo,
- pojistné,
- náklady na úpravy skladovaného materiálu či zboží

Účtování pořízení zboží „A“

321 – Dluhy z obchodních vztahů
(závazky vůči **dodavatelům**)

131 – Pořízení zboží

132 – Zboží na skladě

	1) 10 000	1) 10 000	3) 10 800	3) 10 800
	2) 800	2) 800		

1) **FAP** Faktura přijatá za nákup zboží za 10 000 Kč

2) **FAP** Faktura přijatá za pojištění zboží za 800 Kč

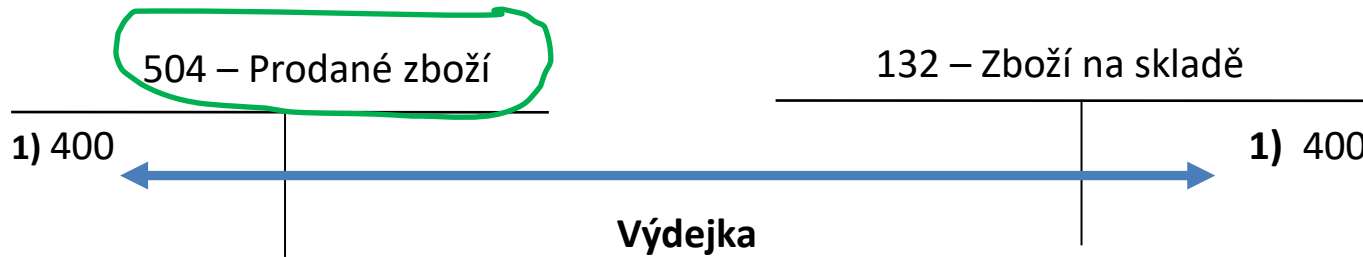
3) **P** Příjem zboží na sklad za $(10\,000 + 800) = 10\,800$ Kč

Cena pořízení

Vedlejší pořizovací náklad

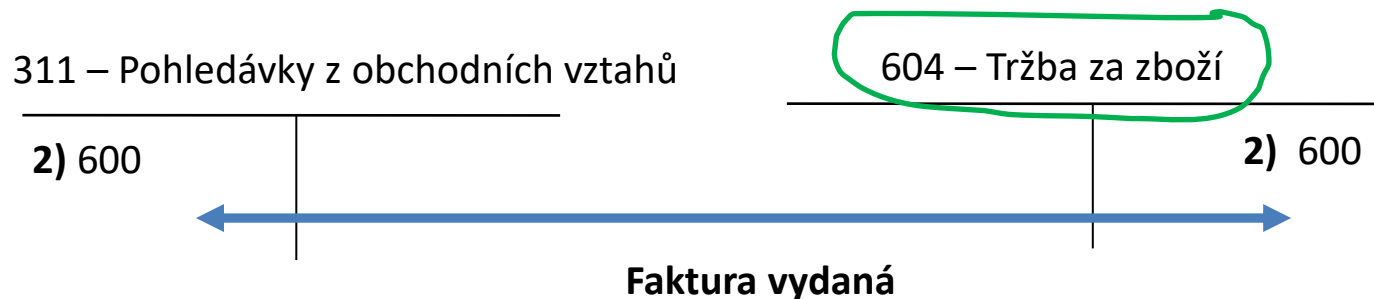
Σ Pořizovací cena

Účtování úbytku zboží „A“

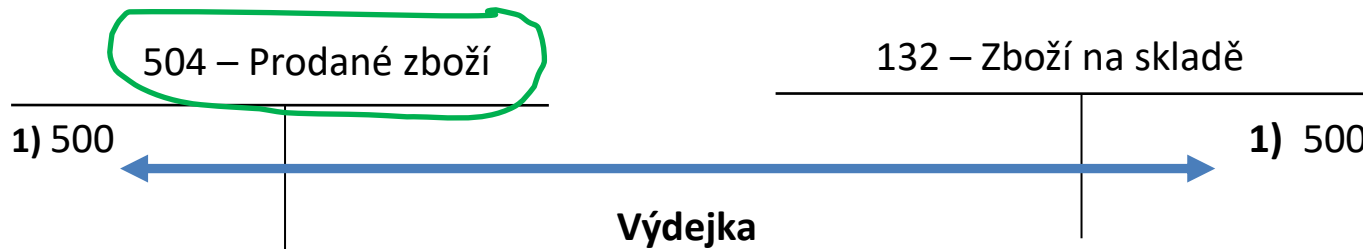

1) **V** Výdej zboží z důvodu prodeje ze skladu 400 Kč

2) **FAV** Prodej zboží na fakturu 600 Kč

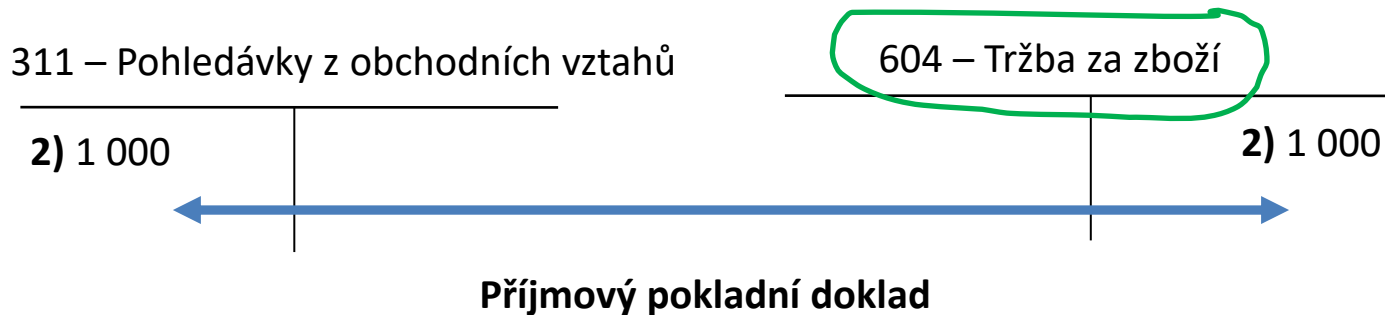

Účtování úbytku zboží „A“

1) **V** Výdej zboží z důvodu prodeje ze skladu 500 Kč

2) **PPD** Prodej zboží za hotové peníze 1 000 Kč

Účtování způsobem A

Vždy vedu skladovou evidenci

Porovnání účtů 504 a 604

MARŽE

- Říká „kolik jsme vydělali“.
- Označuje se jako hrubý zisk (Kč)
- Marže vyjadřuje výnos z prodeje (%)

Účtování zboží způsobem B

1. Na skladové účty zaúčtujeme (otevřeme) PS k 1. 1.
2. Během roku účtujeme příjem zásob přímo do „spotřeby“

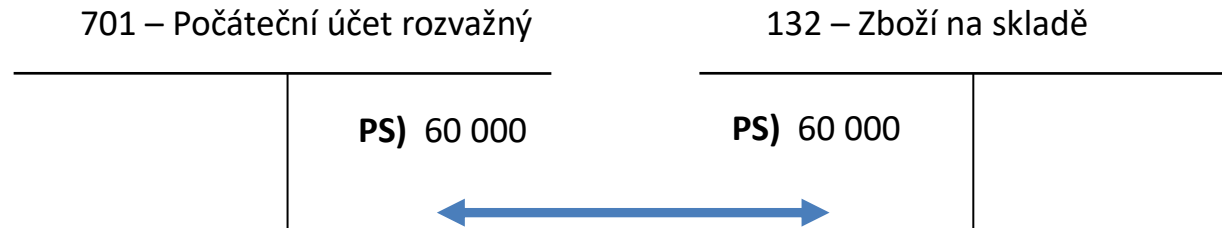
Zboží 504 – Prodané zboží

3. Na skladových účtech účtujeme až k 31. 12.

- a) převedeme PS do „spotřeby“
- b) naúčtuje na skladový účet KZ dle skladové evidence
- c) zaúčtujeme inventarizační rozdíly
- d) zaúčtujeme dočasné snížení hodnoty zásob – opravné položky

Účtování pořízení zboží “B”

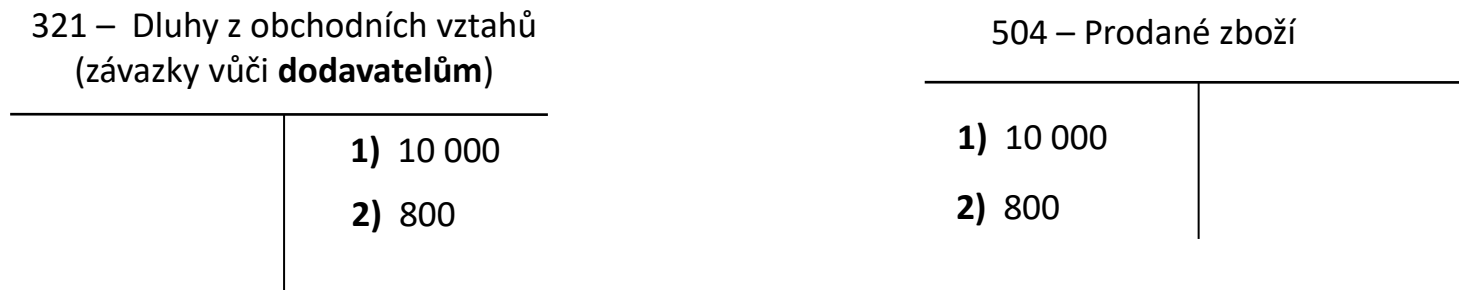

1) **FAP** Faktura přijatá za nákup zboží za 10 000 Kč

Cena pořízení

2) **FAP** Faktura přijatá za dopravu zboží za 800 Kč

Vedlejší pořizovací náklad

Účtování způsobem B

Vždy vedu skladovou evidenci

!

Příjemka „P“ → *Neúčtuje se*

Výdejka „V“ → *Neúčtuje se*

Skladová karta

Děkuji za pozornost